

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutiones Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

12 De iure Domini in feudo, hoc est de obligationibus, quibus beneficiarius
Domino tenetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

949
 feudum sit patri concessum, vel si id actum sit, ut filij succedant in feudo, tunc enim ius est filius acquisitum; *argumento ex libro primo Feudorum, Titulo octavo in principio.* Si quis verò accipiat feudum sibi, & suis hæredibus, poterit alienare sine consensu filiorum; quia non succedunt nisi tanquam hæredes *lib. 2. Feudorum, Tit. 17.* & ideo consentiente domino, illis displicere alienatio non potest. *l. Cum à matre, C. De rei vindicat.*

De iure Domini in Feudo, hoc est, de obligationibus, quibus Beneficiarius domino tenetur.

CAPVD. XII.

Primo queritur, An is, qui rem in feudum accipit, cogatur se se iureiurando domino obligare, quo illi fidem, & obsequium polliceatur? Respondeo, cogi, *lib. 2. Feudo tit. 4. & sequentibus.*

Secundò queritur, An solus Vassallus iurare debeat? Respondeo, non tantum ab eo tale iusurandum exigi, *lib. 2. Feud. tit. 5.* verum etiam à domesticis Vassalli, veluti cõsiliariis, & his, qui in Vassalli iurisdictione, & territorio sunt, tanetsi nullum feudum habeant. Sed forma huius iusurandi differt ab ea, quæ à Vassallo exigitur. Iurant enim domestici solum se fideles futuros, non promittentes vltimæ certum obsequium.

Tertio queritur, An Vassalli iusurandum ad substantiam feudi pertineat? Respondeo, minime: sunt enim feuda ab initio eo pacto acquisita, ut sine iureiurando habeantur *lib. 2. Feudo tit. 3. ad finem & tit. 34. §. In quibus partitiones seruanda sunt.* Fides igitur ad substantiam feudi requiritur, iusurandum verò non item.

Quarto queritur, An quando plures sunt beneficiarij, siue Vassalli, hæredes, omnes iurare debeant? Respondeo, debere, *lib. 2. Feudorum, tit. 26. §. Omnes hoc locum habet,* quando feudum ad plures hæredes deuenit. Tunc enim ancilli in solidum possident feudum, aut diuisum in partes: si totum singuli, ut commune possederunt, debent se iureiurando domino obligare: si autem diuisum accipiunt, quisque, prout feudi partem possidet, iurare compellitur. Quod si totum feudum ad vnum tantum filium pertinet, is tantummodo præstare iusurandum debet. Hinc sic iuxta quorundam opinionem, ut non cogatur dominus feudi singulos, volentes fidem iurare, recipere. Alorum est sententia probabilior, omnes simul admittendos ad iusurandum.

Quinto queritur, Quid sit dicendum de Civitate, Collegio Ecclesiæ, Vniuersitate, siue corpore, quod feudum habet, An singuli Cives, siue Collegæ iurare cogantur? Respondeo, Civitatem, & Collegium, vnam intelligi, & censeri personam. *l. Mortuo, ff. De fideiussori. vers. In tantum. l. Vniuersitate, ff. De verum iuris.* Sed quia singuli non sunt Vassalli, adeo vnus qui feudum accipit, nomine totius civitatis, vel collegij, iurare compellitur.

Sexto queritur, An feudi successoribus iusurandum sit omnibus, si plures sint domini hæredes? Hanc questionem diligenter tractat Glossa *lib. 2. Feudo, tit. 26. §. Si quis per triginta, vers. Omnes filij eius.*

Dux sunt opiniones, vna est, singulis hæredibus domini iusurandum esse præstandum, Glossa *in l. Si usufructus in verbo Oportere, ff. De usufructu.* & hanc dicit esse communem Lazarus apud Clarum, *qua. 49. ver. Quarto nunc.*

Alteræ est, Vassallum vni tantum ex hæredibus domini iurare debere, ei videlicet, cui maluerit: nec enim plures dominos habere compellitur. Hanc esse communem sententiam, & vlti receptam, testantur Aretinus, Iafon, & alij apud Clarum in præfata questione. Quod si Vassallus sit Reipublicæ, vel civitatis liberæ, tunc iusurandum non est omnibus civibus; qui singuli non sunt domini feudi, sed iusurandum est ipsi Reipublicæ, siue civitati, hoc est, admi-

stratoribus Reipublicæ, vel civitatis, & idem iuris est de Vassallo Ecclesiæ.

Septimò queritur, Quænam formula sit iusurandi, quod Beneficiarius domino præstare compellitur? *Lib. 2. Feudorum, tit. 5.* talis formula continetur. (Ego N. iuro ad hæc sancta Dei Evangelia, quod à modò in antea ero fidelis domino N. sicut debet esse Vassallus domino; nec id, quod mihi sub nomine fidelitatis commiserit dominus, pandam alij ad eius detrimentum, nec pandi permittam, me sciente.) Et subiungitur *ibidem.* (Si verò domesticus, id est, familiaris, eius sit, qui iurat, aut si ideo iurat fidelitatem, non quod habeat feudum, sed quia sub iurisdictione sit eius, qui iurat nominatim, vitam, membrum, mentem, & eius rectum honorem custodite iurabit.)

Octavo queritur, Quot, & quæ sint, quæ in prædicta iusurandi formula continentur? Respondeo, sex, ut colligitur ex cap. De forma, 22. qu. 5. & Glossa *ibidem.*

Primò, Ne Vassallus damno aliquo dominum afficiat, aut affici sinat, sed potius illud impediendum iuret.

Secundò, Ne id quod Dominus facere constituit, & delibet, & facile fieri potest, reddat difficile, aut tale, quod fieri nequeat, videlicet, ne contrarium procuret.

Tertio, Ne si quidquam ei dominus secreto commiserit, aperiat, & dicat alicui, præsertim ei, qui obesse poterit: nec itidem patefaciat ea, ex quibus Dominus minus tutus sit futurus.

Quarto, Ne Domino iniuriam aliquam inferat, hoc est, ne eum à suo iure consequendo impediatur: Ne eius filiam, vel uxorem dedecore afficiat: Ne eius famam, opinionem, vel honorem dicto, facto, consilio, vel consensu commaculet.

Quinto, Ne ei in rebus suis noceat: Ne itidem eius commoda, & utilitatem impediatur.

Sextò, Ut si dele consilium ei det, quo ille possit sibi, & suis hæredibus commòdè prospicere.

Et sciendum est, in huiusmodi iureiurando semper excipi Imperatorem, Regem, & Principem: ut constat ex *Clementina Pastoralis, De sent. & re iudic.* Vnde si Vassallus etiam Dominum habeat antiquiorum, cogi non potest, ut sine exceptione simpliciter iusurandum præstet, nisi antiquior dominus tacite excipiat. *lib. 11. Feudo, tit. in fine.* Hinc quæstio nata est, de qua *lib. 2. tit. 32. ex Constitutione Lotharii Imperatoris §. Satis bene,* in qua sic habetur. Quiddam miles duo feuda à duobus dominis adquisivit: antiquiori domino iuravit fidelitatem, nemine excepto: alteri iuravit, excepto antiquiori domino. Decellit relicta duobus filiis, qui diuidentes beneficia paterna: vnus, cui antequam feudum obuenit, iuravit nemine excepto: alter similiter; quia non habuit alium Dominum, quem exciperet. Posterior frater obiit sine liberis, & sic postea feudum ad fratrem antiquum feudum possidentem pertinet. Dominus autem posterioris feudi postulat, ut iuret nullo excepto, sicut de sanctus frater iurauerat. Ait, in tertiam generationem: licet iuratum sit nemine excepto, & si mortuus frater, & omnes descendentes, ita iurauerint, recurrendum tamen esse ad primam iusurandi formam, & originem feudi semper inspiciendam, vsque in infinitum. Si autem egeretur iurare simpliciter nullo excepto, alterum feudum; quod à Domino antiquiore habet, amitteret; quia eo non excepto, alteri iurasset.

Nonò queritur, An beneficiarius debeat per seipsum Domino inferre, An potius possit per alium in sui locum substitutum? Respondeo naturam, & conditionem feudi requirere, ut beneficiarius per seipsum domino obsequium præstet; quia feudum ob personæ fidem committitur. Et hinc est, ut in feudo femina non succedat, nec alij qui per seiplos domino inferre non possunt. Ceterum consensu Domini, sufficit alius, qui Vassalli officium faciat, si morbo, vel alia causa iusta legitime impeditus sit.